

Mgr Artur Lis

Ks. Henryk Misztal, Duc in altum. Sprawy kanonizacyjne.

Wybór pism, red. Lidia Fiejdasz, wyd. KUL, Lublin 2009, ss. 763.

Przypadający w roku 2009 jubileusz 40-lecia pracy naukowo-dydaktycznej Księdza Profesora Henryka Misztala oraz 25-lecia istnienia – utworzonej z inicjatywy Jubilata – Katedry Prawa Kanonizacyjnego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II stał się okazją do zaprezentowania w jednym dziele kilkudziesięciu wybranych prac Księdza Profesora. Wręczenie Księgi Jubileuszowej odbyło się podczas zorganizowanego przez Katedrę Prawa Kanonizacyjnego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II VIII Międzynarodowego Symposium z prawa kanonizacyjnego nt. „Przygotowanie sprawy beatyfikacyjnej”. Księga „Duc in altum. Sprawy kanonizacyjne. Wybór pism” jest wyrazem uznania dla Jubilata oraz wdzięczności środowiska akademickiego za Jego pracę naukową i dydaktyczną.

Henryk Misztal urodził się 10 kwietnia 1936 roku we wsi Skubicha koło Lublina, jako syn Jana i Marianny z domu Anasiewicz. W latach 1943-1950 uczęszczał do szkoły powszechnej stopnia podstawowego w Motyczu. W 1950 r. rozpoczął naukę w Lublinie, najpierw w Gimnazjum Biskupim, następnie w Liceum, które w latach komunizmu przemianowano na Niższe Seminarium Duchowne. Maturę eksternistycznie zdał 25 kwietnia 1954 roku. Święcenia kapłańskie otrzymał 18

kwietnia 1960 roku z rąk bpa prof. dra hab. Piotra Kałwy, Wielkiego Kanclerza KUL. Jeszcze jako kleryk rozpoczął studia teologiczne na Wydziale Teologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Licencjat i magisterium uzyskał w 1964 roku, a swoją „wielką przygodę z nauką inspirowaną wiarą” – pracę na Wydziale Prawa Kanonicznego KUL rozpoczął 1 października 1969 roku. W kolejnych latach prawnicze studia i badania prowadziły ks. Misztala do coraz to nowych stopni, tytułów i stanowisk: doktorat (1968) z prawa kanonicznego: „Cenzura uprzednia pism i druków w Kościele Zachodnim. Studium historyczno-prawne” (druk: Lublin 2001); habilitacja (1979) „Causae historicae” w postępowaniu beatyfikacyjnym i kanonizacyjnym” (druk: Lublin 1981); tytuł naukowy profesora nauk prawnych w zakresie prawa kanonicznego (1986) „Biegli w postępowaniu beatyfikacyjnym i kanonizacyjnym” (druk: Lublin 1985); w 1992 roku powołany na stanowisko profesora zwyczajnego; w latach 1980-2007 kierownik Katedry Prawa Wyznaniowego, w latach 1984-2004 kurator Katedry Prawa Kanonizacyjnego; 1983-1987 prodziekan, 1987-1989 dziekan Wydziału Prawa Kanonicznego i Nauk Prawnych KUL. Z dniem 1 października 2001 roku osiągnął wiek emerytalny. Jednakże na

prośbę Rady Wydziału prowadzi zajęcia dydaktyczne na podstawie umowy o pracę.

W badaniach naukowych Księdza Profesora obecne są dwa główne nurty badawcze: prawo kanonizacyjne i prawo wyznaniowe. W obu zakresach jego dorobek jest niezwykle imponujący i obejmuje ponad 400 publikacji, w tym obszerne monografie i cenione podręczniki akademickie¹. Niektóre prace, z uwagi na swą doniosłość, zostały przetłumaczone na język włoski, angielski, czeski i litewski².

Publikacja „Duc in altum. Sprawy kanonizacyjne. Wybór pism” zawiera 36 artykułów wybranych z bogatego dorobku naukowego Księdza Profesora Henryka Misztala z lat 1977-2009. Jubileusz 40-lecia pracy naukowo-dydaktycznej Księdza Misztala oraz 25-lecia powołania Katedry Prawa Kanonizacyjnego, którego przez 20 lat Jubilat był kuratorem stanowiło doskonałą okazję do zbiorczego wydania jego ważniejszych artykułów. W rezultacie czytelnik otrzymał imponujące dzieło pod redakcją dr Lidii Fiejdasz, adiunkt Katedry Prawa Kanonizacyjnego KUL Jana Pawła II. Niniejszą księgę otwiera „Słowo dziekana z okazji jubileuszu 40-lecia pracy naukowo-dydaktycznej

księdza profesora Henryka Misztala” (pióra ks. prof. dr hab. Antoniego Dębińskiego), „In negotio tante gravitatis. Sylwetka naukowa księdza profesora Henryka Misztala” (życiorys jubilata, działalność naukowa księdza profesora, badania nad prawem kanonizacyjnym, prawo wyznaniowe, działalność dydaktyczna, pełnione funkcje, działalność w archidiecezji, przynależność do organizacji, nagrody i wyróżnienia) – sumiennie opracowane przez dr Lidie Fiejdasz. Księga składa się z trzech części: „Historia”, „Świętość kanonizowana” oraz „Procedura”.

W procedurze kanonizacyjnej, istotnym problemem były sprawy dawne, gdy dowody dotyczące cnót w szczególności lub męczeństwa sługi Bożego są oparte wyłącznie na źródłach pisanych, kiedy brakuje świadków naocznych na temat heroiczności cnót lub męczeństwa sługi Bożego. Tym właśnie zagadnieniom poświęcony został rozdział Księgi Jubileuszowej pt. „Historia” między innymi: „Kodyfikacje prawa kanonizacyjnego”, „Pojęcie beatyfikacyjnych i kanonizacyjnych spraw historycznych”, „Kanonizacja równoznaczna”.

Z kolei w rozdziale drugim pod tytułem „Świętość kanonizowana” czytelnik może znaleźć mię-

¹ Szczególnie godne uwagi są prace Henryka Misztala: „*Causae historicae*” w postępowaniu beatyfikacyjnym i kanonizacyjnym, Lublin 1981, ss. 196; *Drogi rozwoju postępowania kanonizacyjnego*, Częstochowa 1983, ss. 101; *Postępowanie kanonizacyjne* (współautorstwo z J.R. Barem), Warszawa 1985, ss. 200; *Biegli w postępowaniu kanonizacyjnym*, Lublin 1985, ss. 264; *Komentarz do Konstytucji apostolskiej „Divinus perfectionis Magister”*, Lublin 1987, ss. 227; *Doskonali w miłości. Świeccy święci i błogosławieni*, Lublin 1992, ss. 445; *Geniusz kobiety. Aspekt etyczno-społeczny*, Wydawnictwo Diecezjalne-Sandomierz 1996, ss. 176; *Polskie prawo wyznaniowe, t. I: Zagadnienia wstępne. Rys historyczny*, Lublin 1996, ss. 374; *Mówią święci. Przesłania Jana Pawła II w polskich beatyfikacjach i kanonizacjach*, Lublin-Sandomierz 1999, ss. 232; *Prawo kanonizacyjne. Instytucje prawa materialnego. Zarys historii, procedura*, Lublin 2003, ss. 703; *Le cause di canonizzazione. Storia e procedura*. Congregazione delle Cause dei Santi. *Sussidi per lo Studio delle Cause dei Santi*, n. 8, Libreria Editrice Vaticana 2005, ss. 590; *Sanctorum Mater. Instrukcja Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych o prowadzeniu dochodzenia diecezjalnego lub eparchialnego w sprawach kanonizacyjnych. Komentarz*, Lublin 2008, ss. 156.

² Por. P. Stanisz, *Curriculum vitae*, [w:] „*Divina et humana*”. Księga jubileuszowa w 65. Rocznicę urodzin Księdza Profesora Henryka Misztala, red. A. Dębiński, W. Bar, P. Stanisz, Lublin 2001, s. 15-17; H. Misztal, *Przemówienie wygłoszone podczas uroczystości wręczenia Księgi jubileuszowej*, [w:] „*Religioni et scientiae*”. *Materiały V Sympozjum Prawa Kanonizacyjnego (Lublin, 25 kwietnia 2001 r.)*, red. P. Stanisz, Lublin 2001, s. 226; P. Stanisz, A. Abramowicz, *Katedra Prawa Wyznaniowego*, [w:] *Księga Jubileuszowa z okazji 90-lecia Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II*, red. A. Dębiński, M. Ganczar, S. Józwiak i in., Lublin 2008, s. 365-388; *Motycz. Więzy pokoleń*, red. H. Misztal, Motycz 2009 (Wydawnictwo Diecezjalne i Drukarnia w Sandomierzu), s. 181-214.

dzy innymi rozprawy: „Powołanie ludzi świeckich do świętości według Soboru Watykańskiego II, Kodeksu Prawa Kanonicznego i adhortacji *Christifideles laici*”, „Świętość w ujęciu Jana Pawła II”, „Wybrane postacie świętych niewiast zaangażowanych w życie publiczne”, „Beatyfikacja męczenników polskich z okresu II wojny światowej”, „Eucharystia źródłem doskonałości polskich świętych i błogosławionych”, „Znaczenie polskich beatyfikacji i kanonizacji w nauczaniu Jana Pawła II”. Henryk Misztal zauważył, iż po rozpoczęciu procesu beatyfikacyjnego nie można czynić niczego, co by uprzedzało ostateczne orzeczenie Stolicy Apostolskiej w sprawie beatyfikacji i kanonizacji. Nie uprzedzając osądu w kwestii „świętości kanonizowanej”, w dociekaniach naukowych można jednak ukazywać sylwetkę kandydata na ołtarze, to jest wskazywać na pewne znaki świadczące o realizacji idei świętości w jego życiu.

W rozdział III „Duc in altum” zatytułowanym „Procedura” czytelnik znajdzie między innymi: „Podstawy prawne przygotowań do rozpoczęcia procesu beatyfikacyjnego”, „Biografia w procesie beatyfikacyjnym”, „Dokument jako środek dowodowy w historycznych sprawach beatyfikacyjnych”, „Cud w rozumieniu prawa kanonizacyjnego”, „Postępowanie w diecezji lub eparchii według Instrukcji Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych z 17 maja 2007 r.”, „Ne pereant probationes” oraz „Sprawa kanonizacji bł. Wincentego Kadłubka”. Aczkolwiek przy tej ostatniej pozycji może zastanawiać reprint szkicu o problemach prawnych kanonizacji Patrona Sandomierza i Diecezji San-

domierskiej – bł. Wincentego Kadłubka („Prawo Kanoniczne” (28)1985, nr 3-4, s. 237-246), skoro sam autor ostatnio go znowelizował („Możliwości kanonizacji błogosławionego Wincentego Kadłubka świetle obowiązującej procedury” [w:] *Błogosławiony Wincenty Kadłubek. W 800-lecie sakry biskupiej*, „Cistercium Mater Nostra” Tradycja – Historia – Kultura, Rocznik II/2/2008, redaktorzy tomu Marcin Starzyński, Maciej Zdanek, Kraków 2008, s. 317-326).

Przytoczone tytuły artykułów pokazują, że zawarta w Księdze problematyka jest różnorodna i bogata w swej treści, a przez to wyjątkowo interesująca, żeby nie powiedzieć fascynująca. To pozwala założyć, że Księga Jubileuszowa ma wielką szansę stać się i być owocną i twórczą. Publikację zamyka aneks, w którym czytelnik znajdzie wykaz: „Publikacji Księdza Profesora Henryka Misztala”, „Prac dyplomowych napisanych pod kierunkiem Księdza Profesora Henryka Misztala”, „Recenzji doktorskich, habilitacyjnych oraz do tytułu profesora”. Na uwagę zasługują bogate przypisy dokumentujące i uzupełniające treść główną oraz rozszerzające spektrum problemowe i ułatwiające percepcję tekstu zasadniczego. Teksty artykułów, pod względem aparatu naukowego i opisu bibliograficznego, zostały ujednolicone do obowiązujących dzisiaj standardów, a skróty zastosowano za *Encyklopedią katolicką*. Jedną z wielkich zalet publikacji jest wyborna szata graficzna. Nie ulega wątpliwości, że recenzowana Księga, zarówno od strony treściowej, jak i formalnej zasługuje na rekomendację i pozytywną opinię.

NOTA O AUTORZE

Mgr Artur Lis, asystent w Katedrze Historii Prawa Wydziału Zamiejscowego Prawa i Nauk o Gospodarce w Stalowej Woli Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II.